

7yläkoulu

Terveys

*”Maailma on tylly
se ei jätä jämääkään
maailma on tylly
heikko joutuu kärsimään
maailma on tylly
säälimättä hassuttaa
maailma on tylly
eikä oota hitaampaa.”*

Näin todetaan Kolmannen naisen kappaleessa *Maailma on tylly*. *Maailma* tuntuukin kovin tyllyltä, kun tarkastellaan esimerkiksi kehitysmaiden terveydenhuoltotilannetta.

Lähes 10 miljoonaa alle viisivuotiasta lasta kuolee vuosittain. Tämä tarkoittaa yli tuhatta kuolevaa lasta joka tunti. Yli puoli miljoonaa naista kuolee joka vuosi raskauden tai synnytyksen aiheuttamiin komplikaatioihin. Raskauteen liittyvät komplikaatiot ovat 15–19-vuotiaiden tyttöjen suurin yksittäinen kuolinsyy kehitysmaissa. Tilanteesta tekee erityisen surullisen se, että suurin osa näistä synnytyksen tai raskauden aiheuttamista kuolemista voitaisiin estää riittävällä terveydenhuollolla. Äitikuolleisuutta voitaisiin vähentää huomattavasti kättilöitä ja muuta terveydenhuollon henkilökuntaa kouluttamalla. Vuosittain noin 4 miljoonaa vauvaa syntyy kuolleena ja saman verran kuolee alle kuukauden ikäisenä. Myös suuri osa lapsikuolleisuudesta voitaisiin helposti estää laadukkaalla terveydenhuollolla. Lapsikuolleisuuden yleisimpiä syitä ovat aliravitsemus yhdistettynä tavallisiin tauteihin, kuten keuhkokuumeeseen, ripuliin, malariaan tai tuhkarokkoon.

Kehitysmaissa terveydenhuollon ongelmina on myös terveydenhuollon heikko saatavuus, eli terveydenhuoltopalvelut ovat maaseudulla usein pitkien välimatkojen päässä. Lisäksi pulaa on terveydenhuollon pätevästä henkilökunnasta ja tarvikkeista. Lisäksi erityisen suuri ongelma kehitysmaissa ja erityisesti Saharan eteläpuolisessa Afrikassa on AIDS. Maailmanlaajuisesti vuosittain ilmenee noin 5 miljoonaa uutta hiv-tartuntaa ja noin kolme miljoonaa ihmistä kuolee vuosittain aidsiin. Aidsista on tullut maailmanlaajuisesti yleisin kuolinsyy 15–59-vuotiaiden keskuudessa.

Tuntuvatko nämä ongelmat kaukaisilta? Otetaanpa askel lähemmäksi meidän yhteiskuntaamme. Katsotaan mikä tilanne on länsimaissa ja Suomessa. Länsimaissa on taloudellisesti paremmat edellytykset hoitaa erilaisia sairauksia ja varautua epidemioihin. Suomessa kaikki lapset rokotetaan ja sitä kautta ennaltaehkäistään sairauksia, jotka voisivat olla hyvinkin vaarallisia ilman rokotteen antamaa suojaa. Meillä on myös helppoa ja edullista hakeutua hoitoon sairastuessamme. Jos kuitenkin katsotaan Suomen mielenterveystilastoja, voidaan todeta ettei meidänkään yhteiskuntamme voi kovin hyvin.

Maailma vaikuttaa tyylyltä jos tuijotetaan vain tilastoja ja tutkimuksia. Mutta toivoa on. Hyvä esimerkki kansainvälisen yhteisön pyrkimyksistä vaikuttaa maailman tilaan on YK:n vuosituhatjulistus. Se on 189 maan vuonna 2000 allekirjoittama poliittinen sitoumus, jolla pyritään muun muassa maailmassa vallitsevan epätasa-arvon ja kehitysongelmien poistamiseen sekä laajamittaisen köyhyyden vähentämiseen. YK:n vuosituhatavoitteisiin kuuluu esimerkiksi odottavien äitien terveyden parantaminen ja synnytyskuolleisuuden vähentäminen. Vuosituhattavoitteena on myös lapsikuolleisuuden vähentäminen sekä aidsia, malariaa ja muita tauteja vastaan taistelemine. Edistystä on tapahtunut. Prosessi voi olla hidas, mutta vuosituhatavoitteet ovat kuitenkin todiste siitä, että valtiot yhdessä yrittävät vaikuttaa maailman tilaan tämänkaltaisilla sopimuksilla ja sitoumuksilla. Se edustaa laajan yhteisen sopimuksen muodossa toivoa paremmasta tulevaisuudesta.

Muutos on helpompaa jos ketään ei jätetä yksin. Kehitysmaiden on hankala saavuttaa vuosituhatavoitteita ilman länsimaiden avustusta. Myös masennuksesta kärsivän nuoren on hankala ponnistaa eteenpäin ilman tukea.

Mitä sinä voisit tehdä auttaaksesi? Entä mitä mieltä sinä olet, onko vuosituhatjulistuksen kaltaisilla laajoilla poliittisilla sopimuksilla mahdollisuuksia vähentää köyhyyttä tai parantaa terveydenhuoltoa? Entä miten tällaisia hyviä tavoitteita voidaan toteuttaa ja tukea?

Päätän Nuuskamuikkusen sanoin: On niitä, jotka jäävät ja toisia, jotka lähtevät. Kukaan saa valita itse, mutta on valittava ajoissa eikä koskaan saa antaa periksi.

Hyvää päivän jatkoa!

[Päiviä joihin teemat soveltuvat:](#)

[Maailman terveyspäivä 7.4.](#)

[Maailman mielenterveyspäivä 10.10.](#)

[Kansainvälinen nuorisopäivä 12.8.](#)

[Kansainvälinen AIDS-päivä 1.12.](#)